

BUBAMARA

Glasilo udruge Eko Liburnia

| VOL. 1 BROJ 2 | LIPANJ 2014.

EKOLOŠKI VS. NEEKOLOŠKI PROIZVODI

DIZAJN PAKIRANJA

SADRŽAJ

INFO MAIL ADRESA:

eko.bubamara@gmail.com

IMPRESSUM

Bubamara je tromjesečnik
udruge Eko Liburnia.

IZDAVAČ

Eko Liburnia

udruga za razvitak eko-turizma,
ekološke poljoprivrede i zaštite
okoliša

Jelačićev trg 1/III, 51000 Rijeka

web adresa: www.eko-liburnia.hr

POKROVITELJ

Zadruga AgriBioCert

Veli Dvor 11, 51513 Omišalj

web adresa: www.agribiocert.hr

NASLOVNICA:

www.sdfraser.com

VOL. 1 BROJ 2

Lipanj 2014.

BORBA PROTIV NAMETNIKA

3 Zlatooka "*Chrysoperla carnea*"

NOVOSTI

4 Ekološka proizvodnja, objavljene nove provedbene uredbe

5 Novost u proizvodnji vina: hladna pasterizacija umjesto sulfita

6 Koje su alternative malču od crne plastične folije?

7 Dodjela nagrada pobjednicima BIOL-a u New York-u

EKOLOŠKA PROIZVODNJA

8 Ekološki uzgoj životinja: činjenice i pitanja koje morate uzeti u obzir

NASLOVNICA

12 Ekološki vs. neekološki proizvodi– dizajn pakiranja

14 10 savjeta za izradu atraktivne etikete

KONTROLA I CERTIFIKACIJA

18 Potvrdnica, sankcije i kontrole potvrđenih subjekata

IZ EUROPSKE UNIJE

20 "*Xylella fastidiosa*" i "*crna pjegavost*" EU pojačava preventivne mjere

21 Statistički podaci o ekološkom vinu u Europskoj uniji

21 Europski revizorski sud zahtjeva bolju zaštitu voda

22 Poljska: nova ograničenja za potpore ekološkim poljoprivrednicima

22 Slovenija: prva ekološki uzgojena pastrva

ZANIMLJIVOSTI

23 EU: sir bez mlijeka i vino bez grožđa

24 Ekološka vs. konvencionalna poljoprivreda– gdje je veća zarada?

25 Regenerativna poljoprivreda protiv globalnog zatopljenja

27 Soja, problematična stočna hrana

28 Tunis– država orijentirana na ekološku poljoprivredu

ZLATOOKA – “*Chrysoperla carnea*”

flowers.about.com

Zlatooka se uvrštava među najefikasnijim kukcima u borbi protiv nametnika zahvaljujući proždrljivosti svojih ličinki koje se hrane lisnim ušima i njihovim jajima, grinjama, nimfama cikada, jajima leptira, resokrilcima i štitastim ušima. Ličinke zlatooke napadaju jaja svih vrsta nametnika te i odrasle pojedince ako nisu prebrzi i ako njihovo tijelo nije pretvrdo.

Radi se o vrlo rasprostranjenoj vrsti, koja je prisutna i u hladnijim klimama. Postoje mnogobrojne biotvornice diljem SAD-a i Europe u kojima se uzgaja zlatooka za biološku kontrolu. Međutim, zlatooka je prisutna i u prirodi, osobito u agrosustavima u kojima se ne vrši pretjerana primjena pesticida.

Iako ovaj kukac preferira vegetaciju bogatu lisnim ušima on je u pravilu polifag te se lako prilagođava hranjenju drugim malim kukcima biljožderima. Što se tiče biljnih kultura, zlatooka teži izbjegavanju kultura sa dlakavim pupoljcima i lišćem.

Odrasli pojedinci imaju tijelo svijetlo zelene ili smeđe boje sa mrežastim krilima, dugim ticalima i malim očima zlatne boje. Tipična je hrana za odrasle nektar i medna rosa.

Ženke zlatooke polažu jaja u blizini kolonija lisnih uši ili na lišću na kojemu se nalazi veliki broj kukaca mekog tijela. U prosjeku svaka ženka polaže oko 400 jaja. Sazrijevanje ličinke traje otprilike mjesec dana i tokom tog razdoblja može pojesti do 600 lisnih uši.

www.uky.edu

Ličinka zlatooke tokom lova na lisne uši.

KAKO PRIVUĆI ZLATOOKIE

- Tolerirajte male količine lisnih uši na vašim kulturama kako biste privukli zlatooke, jer su one njihova glavna hrana.
- Nemojte koristiti pesticide tokom razdoblja u kojemu su zlatooke aktivne.
- Uzgajajte raznolike kulture kako biste zlatookama osigurali sklonište i dobre uvjete za lov.

U slučaju većeg napada lisnih uši, prskajte biljke otopinom šećera i vode (1 žličica šećera za čašu vode). Takva je otopina vrlo slična mednoj rosi te će ubrzo privući veliki broj zlatooka i bubamara.

(IZVOR: www.agraria.org;

www.buglogical.com; www.motherearthnews.com)

BILJKE KOJE PRIVLAČE ZLATOOKIE

Kopar, kim, komorač, korijander, mrkva, vratić, maslačak.

(IZVOR: www.farmerfred.com)

EKOLOŠKA PROIZVODNJA, OBJAVLJENE NOVE PROVEDBENE UREDBE

Dvije su nove provedbene uredbe objavljene 09.04.2014. godine u Službenom listu Europske unije.

Provedbena uredba (EU) br. 354/2014 nadopunjuje postojeću uredbu (EU) br. 889/2008. Nadopune i izmijene se odnose na Članak 24.2 i Aneксе I, II, V i VI.

1. U Članku 24.2, koji se odnosi na veterinarske postupke, ponovno su uvršteni "homeopatski proizvodi", koji su greškom bili izostavljeni iz propisa dopunama iz 2012. godine.

2. U Prilogu I. (Gnojiva i poboljšivači tla) dodane su sljedeće tvari: digestat bioplina, hidrolizirane bjelančevine od nusproizvoda životinjskog podrijetla, leonardit, hitin i sapropel.

3. U Prilogu II. (Sredstva za zaštitu bilja)

- dodane su sljedeće tvari: ovčja mast, laminarin i aluminijski silikat (kaolinit).
- izbrisane su sljedeće tvari: želatina, rotenon izlučen od *Derris spp.*, *Lonchocarpus spp.* i *Terphrosia spp.*, diamonijev fosfat, bakreni oktanoat, kalij aluminij (aluminij sulfat, kalinit), mineralno ulje i kalijev permanganat.
- prilagođeni i nadopunjeni su naziv, opis, zahtjevi u odnosu na sastav te uvjeti uporabe za sljedeće tvari: biljna ulja, mikroorganizme koji se koriste za biološko suzbijanje štetočina i bolesti, feromone, bakar, etilen, parafinsko ulje i kalijev bikarbonat.

4. U Prilogu V. „prijasnji unosi defluorirani monokalcijev fosfat i defluorirani dikalcijev fosfat pogreškom su zamijenjeni generičkim opisom defluorirani fosfat. Međutim, defluorirani fosfat nije istovjetan proizvodima defluorirani monokalcijev fosfat i defluorirani dikalcijev fosfat. Stoga su ta dva proizvoda ponovno uvrštena u Prilog V. a defluorirani fosfat je izbrisan.

5. U Prilog VI. (Aditivi u hrani za životinje)

izmijenjene su informacije koje se odnose na primjenu klinoptilotita.

Provedbena uredba (EU) 355/2014 ažurira i nadopunjava popis kontrolnih ustanova i kontrolnih tijela koja su nadležna za provođenje kontrola i izdavanje certifikata u trećim zemljama u svrhu ekvivalentnosti.

(IZVOR: www.ifoam-eu.org)

Gore navedene provedbene uredbe, sa pratećim priložima, možete pronaći na sljedećim web adresama:

Provedbena uredba (EU) br. 354/2014

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.106.01.0007.01.HRV

Provedbena uredba (EU) br. 355/2014

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.106.01.0015.01.HRV

NOVOST U PROIZVODNJI VINA: HLADNA PASTERIZACIJA UMJESTO SULFITA

www.sfoxaminer.com

Dodavanje sumporovog dioksida tokom vinifikacije uobičajena je praksa kojom se sprječava degradacija vina. Međutim, sulfiti koji nastaju otapanjem sumporovog dioksida u vinu mogu prouzročiti razne alergijske reakcije, među kojima i astmu. Stoga je EU uvela obvezu deklariranja sulfita na etiketama vina.

Ubuduće bi se, međutim, umjesto sulfita mogla koristiti hladna pasterizacija. Riječ je o novoj tehnologiji koju je razvila i patentirala tvrtka Dresda Educto i koja je već testirana u proizvodnji voćnih sokova. Proces hladne pasterizacije djeluje kao antibiotik jer uništava stanice mikroorganizama te time sprječava njihov rast i kao antioksidans jer prisustvo inertnog plina smanjuje reakcije oksidacije.

Probno postrojenje, koje se koristilo za testiranja, može preraditi do 120 litara vina na sat pod tlakom od 250 do 500 bar-a i na temperaturama nižim od 40 °C.

Rezultati testiranja su obećavajući za preradu crnog i bijelog vina: "proces deaktivira nepoželjne oksidativne enzime pritom ne mijenjajući boju i okus vina" potvrđuje Ana Lucía Vásquez-Caicedo, prehrambeni tehnolog i voditelj istraživačke grupe instituta Fraunhofer IGB.

Kako funkcionira sam proces? Stroj u kojem se vrši hladna pasterizacija može mijenjati tlak inertnog plina (dušik ili argon) koji je otpoljen u vinu. Kada se pritisak poveća na 500 bar, topljivost plina se također povećava te plin ulazi u bakterijske stanice. Nakon toga, tlak se drastično smanjuje i plin ekspandira unutar bakterijskih stanica koje eksplodiraju. Isti se plin potom ponovno koristi za novi proces.

Metoda hladne pasterizacije se može koristiti u raznim fazama proizvodnje vina: nakon vinifikacije bijelog vina, nakon alkoholne fermentacije, nakon malolaktične fermentacije kao i prije završne faze punjenja vina u boce.

Sljedeći je korak testiranje procesa na industrijskoj skali. Kako bi to bilo moguće, istraživači žele sagraditi pokretni stroj koji će se moći testirati u raznim vinarijama.

(IZVOR: www.teatronaturale.it)

jacksonvillewineguide.com

KOJE SU ALTERNATIVE MALČU OD CRNE PLASTIČNE FOLIJE?

www.motherearthnews.com

masdudiable.com

Korištenje crne folije u ekološkoj poljoprivredi je još uvijek dopušteno iako se radi o proizvodu na bazi nafte koji se teško reciklira.

Jutro zemlje na kojem se primjenjuje crna folija proizvodi otprilike 45- 55 kg otpada koji u većini slučajeva završava u odlagalištima. Štoviše, kada se koristi crna folija 50 do 70% tla se pretvara u nepropusnu površinu koja uzrokuje stagniranje vode na površini i povećanje površinskog otjecanja vode za 40% i erozije za 80%.

Ako se uz crnu foliju, na polju primjenjuju i razni pesticidi i herbicidi, povećat će se njihova koncentracija u površinskim vodama koje će predstavljati rizik za ljudsko zdravlje i za okoliš općenito.

Tokom ljeta, crna folija uzrokuje rast temperature u tlu koja potiče promjene u mikroflori tla, gdje se povećava koncentracija bakterija i smanjuje koncentracija gljiva.

Crna folija također predstavlja znatan godišnji trošak za poljoprivrednike. Za jutro zemlje potrebno je izdvojiti 250- 300 dolara za materijal i 20 dolara za odlaganje.

Potaknuti povećanjem troškova proizvodnje i klimatskim promjenama poljoprivrednici su počeli tražiti alternativne, profitabilne i održive metode koje će održavati zdravlje tla, smanjiti

uglični otisak i povećati njihove profite.

Program NESARE ("The Northeast Sustainable Agriculture Research and Education" je, u 2010. godini, osiguralo Rodale institutu potrebne fondove za trogodišnje ispitivanje fokusirano na malčiranje pokrovnim usjevima kao alternativa crnoj foliji.

Iako su razni istraživači razvili i dokazali efikasnost raznih sustava malčiranja pokrovnim usjevima, većina se tih sustava oslanja na korištenje sintetičkih herbicida koji poboljšavaju učinkovitost suzbijanja korova od strane malča.

Iz ovog su se razloga istraživači Rodale instituta fokusirali na razvoj održivog sustava malčiranja, bez korištenja herbicida, primjenjivom u ekološkoj kao i u konvencionalnoj poljoprivredi.

Cilj je studije bio izmjeriti utjecaj raznih sustava malčiranja na kvalitetu tla, plodnost, suzbijanje korova, prinose, proizvodnju otpada i profitabilnost.

Kako bi postigli taj cilj, istraživači su usporedili razne sustave malčiranja pokrovnim usjevima sa standardnim sustavom na bazi crnih folija. Svaki je poljoprivrednik (koji je pristao na pokus) testirao na svojim poljima jedan od sustava malčiranja pokrovnim usjevima i sustav na bazi crnih folija.

Rezultati su pokazali da malčiranje pokrovnim usjevima osigurava učinkovito suzbijanje korova, povećava biomasu i vlagu tla te postotak ugljika u tlu. Iako su prinosi bili manji, neki su sustavi malčiranja ostvarili visoke profite u razdoblju od tri godine.

Štoviše, sustavom malčiranja se otklonio problem plastičnog otpada.

Svi poljoprivrednici koji su pristali na testiranje i dalje primjenjuju ono što su naučili tokom istraživanja te je jedan poljoprivrednik smanjio korištenje crnih folija za čak 50 %.

(IZVOR: rodaleinstitute.org)

Rodale institut je izdao priručnik u kojemu prikazuje razne sustave malčiranja, njihov učinak na plodnost tla, suzbijanje korova, prinose te njihovu profitabilnost za farme male i srednje veličine.

Priručnik možete preuzeti na web stranici:

http://rodaleinstitute.org/assets/SARE_BeyondBlackPlastic_20140401.pdf

DODJELA NAGRADA POBJEDNICIMA BIOL-a U NEW YORK-U

Puglia, u ožujku ove godine.

U natjecanju je sudjelovalo rekordnih 425 maslinovih ulja iz 17 država.

Pobjedu je ostvarilo maslinovo ulje "Monte della Torre" istoimene firme iz Caserte; drugo je mjesto pripalo maslinovom ulju "San Martino" istoimenog imanja iz Bagno a Ripoli (Firenca) a treće mjesto maslinovom ulju "Tenuta Arcamone" firme De Carlo iz Puglie.

Tokom ceremonije dodjele nagrada bit će premijerno prezentirano i novi izdanje za 2014. godinu "Vodiča kroz najbolja svjetska ekološka maslinova ulja".

(IZVOR: www.teatronaturale.it)

Dodjela nagrada pobjednicima BIOL-a, svjetskog natjecanja ekoloških maslinovih ulja, održat će se 30. lipnja 2014. godine u New York-u na manifestaciji "Summer Fancy Food". Natjecanje se održalo u Italiji, u regiji

EKOLOŠKI UZGOJ ŽIVOTINJA: ČINJENICE I PITANJA KOJE MORATE UZETI U OBZIR

www.organicvalley.coop

1. Osnovni principi ekološkog uzgoja životinja

Integracija

Jedan je od osnovnih principa ekološke proizvodnje integracija svih elemenata farme u jedinstvenom i skladnom proizvodnom sustavu. Stoga, ako se odlučite za uzgoj životinja, važno je da se ono integrira sa postojećom biljnom proizvodnjom. Međutim, nisu sve farme prikladne za držanje životinja. Ključ održivog sustava proizvodnje leži u odabiru prikladne vrste i prikladnog broja životinja.

Zdravlje i dobrobit životinja

Ekološki uzgoj životinja pridaje veliku pažnju zdravlju i dobrobiti životinja. Takav način uzgoja potiče i podržava prirodno ponašanje životinja ali zahtjeva i ljudsku njegu te intervenciju u slučaju bolesti ili znakova nelagode. Ekološki uzgoj životinja se bitno razlikuje od intenzivnog uzgoja gdje se životinje drže u ograničenim prostorima i pod

striktnim uvjetima koji onemogućuju prirodno ponašanje životinja.

Dobrobit i zdravlje životinja se mora podržavati kroz sve aspekte uzgoja, od odgovarajućih objekata za držanje životinja i kvalitetne hrane do njege životinja u slučaju bolesti.

2. Donošenje odluka vezanim za uzgoj životinja

Postoji nekoliko dobrih razloga za držanje životinja na vašoj farmi; istovremeno postoji i nekoliko kritičnih točaka koje morate uzeti u obzir.

Dvomit li se u vezi pokretanja uzgoja životinja, najbolje bi bilo da si postavite sljedeća pitanja:

- Da li je moja farma prikladna za držanje životinja? Imam li dovoljno prostora za izgradnju staje i za ispašu? Koliko životinja može moja farma podržati? Postoje li određeni rizici vezani za držanje životinja na ovom području? Imam li pristup dovoljnoj količini vode?
- Postoji li tržište za životinjske proizvode? Ima li kupaca zainteresiranih za mlijeko, jaja, meso? Da li je cijena vrijedna truda? Mogu li surađivati sa drugim proizvođačima iz istoga područja radi bolje prodajne cijene? Mogu li proizvoditi dovoljnu količinu kvalitetnih proizvoda koji odgovaraju potrebama tržišta?

• Hoće li životinje pozitivno utjecati na moju farmu? Mogu li koristiti gnojivo na odgovarajući način? Hoću li imati dovoljno proizvoda za vlastitu uporabu ili prodaju? Hoće li životinje utjecati na moju biljnu proizvodnju?

• Da li imam pristup potrebnim resorsama? Imam li dovoljno radne snage? Imam li pristup vodi i krmivu tokom cijele godine? Da li su lijekovi i veterinari dostupni na mom području? Da li mogu nabaviti odgovarajuće pasmine životinja?

Koliko životinja može moja farma podržati?

U određivanju broja životinja, imajte na umu da je kvaliteteta proizvoda jednako važna količini. Ekonomski je profit veći sa manjim brojem životinja koje su kvalitetno hranjene.

Kako biste odredili odgovarajući broj grla, morate uzeti u obzir sljedeće:

- Imam li pristup dovoljnoj količini kvalitetnog krmiva?
- Imam li prostore na otvorenom za držanje životinja?
- Da li je veličina planiranog objekta za držanje stoke prikladna za veličinu moje farme i da li odgovara potrebama životinja?
- Koja je količina gnojiva optimalna za površinu mojih čestica?
- Tko je odgovoran za životinje? Tko se brine za njih?

• Koga možemo pitati za savjet u kriznim situacijama?

3. Potrebe životinja

Cilj je svakog proizvođača uzgajati zdrave i sretne životinja čija je proizvodnja zadovoljavajuća i konstantna tokom dužeg vremenskog razdoblja.

Kako bi se postigao taj cilj potrebno je udovoljiti potrebama životinja koje uključuju:

- adekvatnu hranu u smislu količine i kvalitete. Hrana mora biti ekološkog podrijetla i bez rezidua pesticida;
- pristup dovoljnoj količini pitke vode;
- čiste zatvorene prostore odgovarajuće veličine u kojima dopire danje svjetlo i svjež zrak;
- dovoljno slobode za kretanje prostorom i vršenje prirodnih pokreta poput ustajanja i ležanja.
- veterinarske preglede i zdrave uvjete na farmi;
- kontakt sa ostalim životinjama te izbjegavanje stresnih situacija zbog prenatrpanosti životinja;
- odgovarajući omjer životinja u stadu ovisno o dobi i spolu.

www.drjockers.com

4. Integracija životinja na farmi

Životinje imaju razne funkcije unutar gospodarstva te stoga postoje brojni razlozi zbog kojih uzgoj životinja pozitivno utječe na cijeli sustav gospodarenja farmom.

Integracija životinja omogućuje recikliranje nusproizvoda poput slame i biomase sa rubnih čestica koji se mogu koristiti kao hrana za stoku. Hranjive se tvari potom vraćaju tlu gnojivom koji poboljšava plodnost tla.

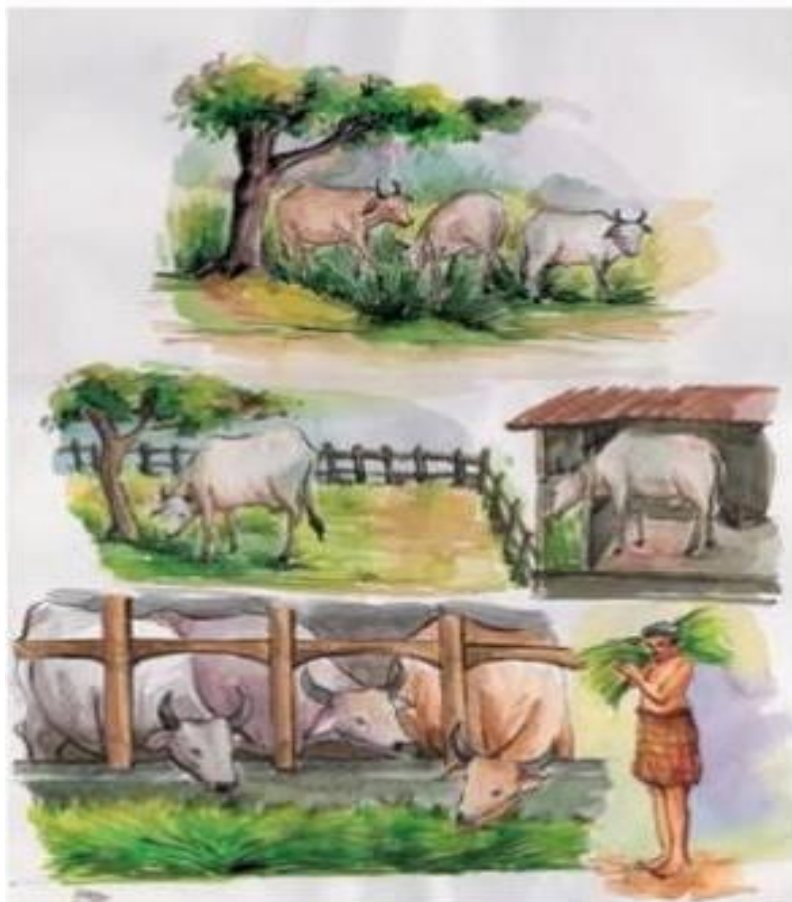
Životinjski proizvodi poput jaja, mlijeka i mesa se mogu koristiti za vlastitu uporabu ili prodavati kako bi se ostvario dodatni prihod.

Obzirom na principe ekološkog uzgoja životinja i ideji o integriranom proizvodnom sustavu, masovni uzgoj životinja (bez pašnjaka i krmiva proizvedenim unutar farme) nije dopušten.

5. Hrana za stoku: ispaša ili stajska ishrana?

IFOAM-ove Norme 2012 ističu važnost pristupa otvorenim prostorima te ispaše, osobito za preživače. Preživači (krave, koze, ovce) se mogu hraniti svježim ekološkim krmivom tokom sezone ispaše samo u slučajevima kada vremenski uvjeti ne dozvoljavaju pristup pašnjacima. I u ovim izvanrednim slučajevima, količina ekološkog krmiva ne smije biti veća od 20% sveukupne količine ispašenog sijena tokom razdoblja ispaše. Drugim riječima, proizvođači se moraju potruditi kako bi ostvarili pogodne uvjete za ispašu.

ISPAŠA I STAJSKA ISHRANA: PRO I KONTRA

ISPAŠA:

- zahtjeva veću površinu
- omogućuje kretanje životinja
- zahtjeva manje posla
- gnojivo se automatski raspršuje po pašnjacima

STAJSKA ISHRANA:

- zahtjeva manju površinu
- životinje se manje kreću te manje vježbaju
- zahtjeva više posla
- omogućuje lako prikupljanje gnojiva

Integracija uzgoja stočne hrane u sustavu gospodarstva

U većini malih obiteljskih gospodarstva uzgoj stočne hrane će oduzeti površine koje su bile namijenjene za uzgoj ostalih usjeva. Stoga ćemo vam prikazati nekoliko primjera kako uzgajati stočnu hranu bez oduzimanja veće površine:

- uzgoj trave i leguminoza unutar voćnjaka;
- izgradnja živica odgovarajućih vrsta grmova;
- uzgoj trave duž jaraka i nasipa koji služe i kao prevencija eroziji;
- korištenje zelene gnojidbe unutar plodoreda;
- uzgoj usjeva koji proizvode nusproizvode poput slame ili listova graška;
- uzgoj stabala za stočnu hranu koja se mogu koristiti i kao drva za ogrjev, zaštitu od sunca ili kao zaštita rubnih čestica.

Održavanje pašnjaka i livada

Postoje različite vrste trave, i svako područje ima specifične trave ovisno o klimi i lokalnim uvjetima. Međutim, u nekim je slučajevima isplativije obraditi pašnjak te posijati određene sorte trave koje bolje odgovaraju potrebama životinja.

Pretjerana ispaša je najizraženija prijetnja travnjacima i može dovesti do degradacije i erozije tla. Jako je teško ponovno pokrenuti uzgoj na takvim ogoljelim i siromašnim pašnjacima. Kako bi se izbjeglo degradiranje pašnjaka, presudni su odabir odgovarajućeg broja životinja te period mirovanja za korištene pašnjake radi oporavka i obnavljanja vegetacije. Suzbijanje korova mora uključivati samo prirodne metode.

Obnova pašnjaka i livada

www.ext.colostate.edu

Razlika između pašnjaka gdje se vršila pretjerana ispaša (lijevo) i dobro održanom pašnjaku (desno).

Obogatite livade i pašnjake sa leguminozama i travama koje će pozitivno utjecati na prinose životinja, na nutritivne vrijednosti i okus njihovih proizvoda. Posadite i nekoliko stabala koji će osigurati hranu za stoku, zaklon od sunca i zaštitu od vjetra.

(IZVOR: www.infonet-biovision.org)

livinggreeninamodernworld.wordpress.com

EKOLOŠKI VS. NEEKOLOŠKI PROIZVODI – DIZAJN PAKIRANJA

Pakiranje bilo kojeg prehrambenog proizvoda je osnovni alat kojim proizvođač priopćava potrošačima podrijetlo svojih proizvoda. Često se na pakiranjima mogu pronaći informacije vezane za nutritivne vrijednosti i geografsko podrijetlo proizvoda te informacije o raznim fazama obrade kojima je proizvod bio podložen.

Na svježim namirnicama poput voća, povrća, mesa i ribe, proizvođači su zakonski obvezni staviti na etiketu informacije koje se odnose na područje proizvodnje i područje pakiranja proizvoda.

Na ostalim proizvodima, uključujući i ekološke proizvode, te se informacije često izostavljaju. Štoviše, na ekološki certificiranim proizvodima, jedino što možemo pronaći na etiketi je oznaka da se radi o proizvodu ekološkog podrijetla.

I u slučajevima kada se na etiketi nalaze informacije o ekološkom podrijetlu proizvoda te su informacije vrlo sažete i nejasne.

U Italiji je izvršena analiza kojom su se odredile vrline i nedostaci pakiranja ekoloških proizvoda. Također se izvršila usporedba

jayce-o.blogspot.com

marki.

Rezultati su studije pokazali da je, izuzev ponekih pakiranja koji su se isticali posebnim dizajnom, većina pakiranja ekoloških proizvoda zapravo ružna kopija neekoloških proizvoda. Ekološki se znak često ni ne stavlja na etiketi ili je smješten na teško vidljivom mjestu.

Informacije na pakiranjima ekoloških proizvoda su često pune stručnih izraza koji su nerazumljivi prosječnom potrošaču; lanac proizvodnje se ne spominje već se sve informacije odnose na sami proizvod.

Lanac proizvodnje ekoloških proizvoda počiva na racionalnom korištenju prirodnih resursa s ciljem očuvanja okoliša i prirodnih staništa. Ekološke poljoprivredne prakse poput nekorištenja umjetnih pesticida i gnojiva te plodored pomažu u očuvanju bioraznolikosti te povećavaju plodnost tla. Takav način proizvodnje pozitivno utječe na ljude, koji imaju na raspolaganju hranu bez rezidua pesticida i na sredinu u kojoj žive.

inspirationmart.com

pakiranja ekoloških i sličnih industrijskih proizvoda tradicionalnog podrijetla. Predmetom analize su bili razni prehrambeni proizvodi (tjestenina, voće, meso, ulje) od najpoznatijih do manje poznatih robnih

Iako ekološki proizvođači, putem raznih komunikacijskih kanala, informiraju potrošače o prednostima ekološke proizvodnje, znanje potrošača vezano za ekološku tematiku je i dalje prosječno. Razlog tomu je činjenica da su informacije proizvođača namijenjene ljudima koji imaju predznanja o ekološkoj proizvodnji te se time automatski zanemaruju svi oni potrošači koji imaju interesa upoznati ekološki svijet.

Ovaj je problem vidljiv i na etiketama koje sadržavaju razne stručne izraze i certifikacije, nerazumljive prosječnom potrošaču. Unatoč neinformiranosti, potrošače privlače ekološki proizvodi jer ih smatraju zdravijim i sigurnijim od neekoloških proizvoda. Činjenica da se očuvanje okoliša ne smatra dovoljnim poticajem za kupnju ekoloških proizvoda nam ukazuje na problem neinformiranosti potrošača vezanu za lanac proizvodnje ekoloških proizvoda.

Kako bi dizajn pakiranja i etikete bio efikasan, potrebno je znati kome su ekološki proizvodi namijenjeni, to jest karakteristike kupaca ekoloških proizvoda. Istraživanje provedeno u Italiji je definiralo dvije kategorije kupaca ekoloških proizvoda. Prvu kategoriju čine profesionalci srednje klase. Radi se o informiranim, motiviranim i zahtjevnim potrošačima. Njihova je želja imati na raspolaganju veći broj ekoloških proizvoda, bez gubitaka na kvaliteti, koji su proizvedeni u skladu sa rigoroznim ekološkim standardima. Prihvatljiva im je veća cijena ekoloških proizvoda u odnosu na neekološke u granicama od 30%.

Drugu kategoriju čine uglavnom mladi ljudi; samostalni djelatnici, službenici, radnici. Ovoj je kategoriji važniji sam proizvod od načina proizvodnje. Radi se o grupi ljudi koja pokazuje interes za novitete, voli isprobavati nova jela, nove vrste kuhinje. Izgled proizvoda im je podjednako važan kao okus i aroma. Prihvatljiva im je veća cijena ekoloških proizvoda u odnosu na neekološke u granicama od 20%.

(IZVOR: issuu.com/pytock/docs/packagingperprodottibiologici72)

PRIMJER DOBROG DIZAJNA EKOLOŠKOG PROIZVODA

Homlagarden je mala ekološka farma iz Norveške specijalizirana za proizvodnju purećeg mesa te njegovih prerađevina. Dizajn njihovih pakiranja je inspiriran estetikom 70 ih godina, prirodom i ručnim radom. Na poleđini svakog pakiranja nalazi se priča o njegovim puricama i njihovom sretnom životu na farmi.

(IZVOR: lovelypackage.com)

10 SAVJETA ZA IZRADU ATRAKTIVNE ETIKETE

U dizajniranju etiketa ne postoje stroga pravila. Međutim, većina ljudi može prepoznati privlačan dizajn etikete kada ga vidi. Zašto? Zato što postoje određeni elementi koji čine etiketu atraktivnom i neodoljivom. Ovaj će vas članak upoznati sa glavnim elementima etikete te dati vam savjete o načinu korištenja tih elemenata u vašu korist.

imgfave.com

1. Boja

Kako biste privukli pažnju kupaca u supermarketu vrlo je važna uporaba boja. Boju koju ćete izabrati za vašu etiketu ovisi o nekoliko čimbenika. Koje je boje vaše pakiranje? Ako koristite prozirno pakiranje, koje je boje proizvod? Morate biti sigurni da boja etikete neće negativno utjecati na vizualni izgled cijelog pakiranja. Srećom, postoji nekoliko alata koji će vam pomoći u odabiru boja poput programa Adobe Kuler (kuler.adobe.com), Colour Lovers (www.colourlovers.com) i Color Blender (www.colorblender.com).

pelfind.com

Primjer korištenja raznih slika na etiketama proizvoda.

2. Grafički izgled

Zanimljiva grafika također pomaže u privlačenju pažnje kupaca. Trenutno na internetu možete pronaći razne web stranice koje prodaju profesionalne slike po niskim cijenama (npr. iStockphoto). Te slike možete koristiti na vašim etiketama (samo pažljivo pročitajte ugovor o korištenju slika). Jedna slika govori više od 1000 riječi na etiketi proizvoda obzirom da će atraktivna slika odmah privući pažnju kupaca.

www.thecoolist.com

3. Font

Odabir karaktera je ključna odluka i zaslužuje jednaku pažnju kao boja i grafika. Izbjegavajte standardne fontove poput Times New Roman-a ili Arial-a i one koji se prečesto koriste poput Papyrus-a ili Monotype Corsive. Nemojte imati straha u isprobavanju novih i drukčijih fontova. Postoji tisuću raznih originalnih fontova koje možete pronaći na raznim web stranicama poput font.com i 1001freefonts.com. Zapamtite samo da font mora biti vizualno atraktivan i lako čitljiv.

blog.freebairn.com

Primjer korištenja raznih fontova na bocama vina.

4. Materijal

Pri dizajniranju etikete morate uzeti u obzir i materijal etikete. Vaš dizajn mora "odgovarati" materijalu. Najčešći su odabir papir bijele ili krem boje raznih tekstura te prozirni papiri. Prozirni materijali omogućuju izgled "bez etikete" koji može biti veoma upadljiv ako imate pakiranja u boji ili ako je proizvod određene boje. Dobar primjer prozirne etikete je *Palmolive*-ov deterdžent za pranje suđa. Prozirna etiketa sa bijelim slovima ističe zelenu boju proizvoda.

Bijeli materijali su najfleksibilniji jer ih možete kombinirati sa svim bojama. Teksturirani papir krem boje je najbolji izbor ako želite postići "starinski" izgled. Vrlo je popularan

među vinarijama gdje se želi stvoriti predodžba o ručno rađenom proizvodu.

5. Završni sloj etikete

Odabir završnog sloja etikete (mat etiketa ili sjajna etiketa) je presudan za poruku koju želite poslati svojim proizvodom. Mat sloj pruža klasičniji izgled dok sjajni sloj čini boje efektivnijima te pruža sjajniji i reflektirajući izgled. Dobar nam primjer korištenja mat sloja donosi tvrtka Honest Tea. U visoko kompetitivnom tržištu napitaka njihovi proizvodi imaju primireniji izgled sa jednostavnom etiketom kojoj odgovara mat sloj. Ako niste sigurni koji sloj odabrati, najbolje bi bilo da naručite par primjeraka sjajnih i mat etiketa i vidite koje su privlačnije za kupce.

marketing.midwestmarketingllc.com

Jednostavna etiketa za sokove Honest Tea sa mat završnim slojem.

6. Veličina etikete

Ako koristite okruglu pakovinu za vaše proizvode (boce, staklenke) možete koristiti ili jednu veliku etiketu ili dvije manje etikete (jedna za prednji dio i jedna za poleđinu). Korištenje dviju etiketa je malo skuplja opcija ali vam pomaže u odvajanju glavnih informacija vezanih za vašu tvrtku od sastojaka i ostalih obveznih informacija koje ćete upisati na etiketi koja se nalazi na poleđini.

Ako se odlučite za jednu etiketu koja će obaviti pakovinu, važno je da naglasite prednji dio etikete gdje se nalazi ime vaše tvrtke, jer će taj dio etikete kupci najprije primijetiti dok budu pregledavali police u supermarketu.

7. Oblik etikete

Neobičan oblik etikete može uistinu privući pažnju kupaca. Međutim, za specifičan oblik etikete potrebna je početna investicija koja će ovisiti o veličini i složenosti etikete. Primjer dobro urađene etikete je ona za Heinz kečap gdje je oblik etikete postao zaštitni znak brenda.

Ako ne želite investirati puno novaca u izradi neobičnog oblika, možete koristiti prozirnu pravokutnu etiketu i bijelom bojom iscrtati željeni oblik.

8. Tematske etikete za različite okuse istoga proizvoda

vi.sualize.us

Etiketa zanimljivog oblika za džemove Fortnum& Mason.

Sa proizvodima koji dolaze u raznim okusima važno je sačuvati dosljednost u glavnim elementima etikete kako bi kupci odmah prepoznali da se radi o istom proizvođaču.

www.packiii.com

jayce-o.blogspot.com

9. Kontakt informacije

Etikete nisu više samo pasivni marketinški alat. U 21. stoljeću svaka bi firma trebala stavljati kontakt informacije na etiketama svojih proizvoda poput adrese, web stranice, info telefon. Mogli biste staviti na etiketu specifičnu web adresu gdje se kupci mogu upisati na vašu mail listu. Time biste mogli prikupljati informacije i biti u kontaktu sa vašim najvjernijim kupcima.

10. Konkurencija

U dizajniranju vaše etikete morate uzeti u obzir i vašu konkurenciju. Ako većina konkurentnih firmi koristi šarene, sjajne etikete, vi se odlučite za manje napadne etikete kako biste istaknuli vaš proizvod na policama supermarketa. Pokušajte se razlikovati od mase originalnim i zanimljivim izgledom etikete.

Kao što smo rekli na početku ovog članka, ne postoje stroga pravila za izradu dobre etikete. Međutim, ako prošetate supermarketom i pogledate etikete najpoznatijih proizvoda, vidjet ćete da sve te etikete imaju dosta zajedničkih elemenata. Naravno, većina tih proizvoda ima etikete koje su izradili profesionalni dizajneri. Ako si ne možete priuštiti dizajnera ili ako jednostavno želite sami izraditi etiketu, imajte na umu ovih deset elemenata koji su osnova za izradu kvalitetne etikete.

(IZVOR: www.lightninglabels.com)

KONTROLA I CERTIFIKACIJA

IZDAVANJE POTVRDNICE, SANKCIJE I KONTROLE
POTVRĐENIH SUBJEKATA

organic.loveto know.com

Kontrola ekološke proizvodnje je samo prvi korak za dobivanje certifikata (potvrdnice). Nakon obavljene kontrole kontrolno tijelo, na temelju podataka zapisnika kontrole, izdaje svakom subjektu potvrđnicu.

Potvrdnica je jedini dokument kojim možete dokazati da su vaše djelatnosti bile podložene kontroli te da su vaši proizvodi proizvedeni u skladu sa propisima ekološke proizvodnje

PODACI KOJI SE NALAZE U
POTVRDNICI

Potvrdnica sadržava sljedeće podatke:

- 1) naziv i adresu subjekta;
- 2) broj potvrđnice;
- 3) valjanost (potvrdnica vrijedi 12 mjeseci od datuma izdavanja);
- 4) listu proizvoda i djelatnosti;
- 5) status proizvoda i djelatnosti (proizvodi u prijelaznom razdoblju/ ekološki proizvodi);
- 6) datum izvršene stručne kontrole.

ODREĐIVANJE STATUSA
DJELATNOSTI I PROIZVODA

AgriBioCert
ZADRUŽICA ZA OBAVLJANJE STRUČNE NADZORA
I UDOVOLJAVANJE KONTROLI I ROBE
Ocjela CERTIFIKACIJE EKOLOŠKE PROIZVODNJE
Veli dvor 11, 51513 Omišalj
Tf. 021 242107 / 0-mobilni broj: 091 6661297
MB: 01734073 / OIB: 0166779279

EKO
HR-EKO-03

Tema		Ocjela dokumenta	
30-12	31-12-2014	30-12	31-12-2014
POTVRDNICA (CERTIFIKAT)			
2) Broj potvrđnice: HR-EKO-03-000x-XYZ-mm-gg			
1) Ime i adresa subjekta: OPG XY, adresa, mjesto, MIBPG Osnovna djelatnost (proizvođač, prerađivač, uvoznik, i ostali):		Naziv, adresa i kodni broj kontrolnog tijela: Zadruga AgriBioCert, Veli dvor 11, 51513 Omišalj, HR-EKO-03	
3) Skupine proizvoda/Djelatnost: - Biljne i biljni proizvodi: - Životinjske i hrana životinjskog podrijetla: - Prerađeni proizvodi:		4) Određuje se kao: - ekološka proizvodnja/ proizvodi u prijelaznom razdoblju/ neekološka proizvodnja	
5) Razdoblje valjanosti: Biljne i biljni proizvodi od... do... Životinjske i hrana životinjskog podrijetla od... do... Prerađeni proizvodi od... do...		6) Datum izvršenog/ izvršenih stručnih kontrola:	
Ova potvrđnica se izdaje na temelju članka 31. stavka 1. Zakona o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda («Narodne novine» br. 139/10) i podzakonskih propisa. Navedeni subjekti je svoje djelatnosti podvrgao stručnoj kontroli i udovoljava zahtjevima propisanim Zakonom o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda («Narodne novine» br. 139/10) i podzakonskim propisima. Mjesto i datum: Za kontrolno tijelo (potpis):			
Voditelj Ocjela certifikacije		Upravitelj	

Vrijedi do isteka valjanosti. Potvrdnica nije konfijalni dokument i ne može se koristiti u poslovne svrhe.
Ova potvrđnica je vlasništvo zadruge AgriBioCert kojoj se mora vratiti u slučaju njenog povlačenja.

1 | Stranica

Biljna proizvodnja

NEKOLOŠKI PROIZVODI

Berba ili žetva je izvršena unutar 12 mjeseci od datuma početka prijelaznog razdoblja.

PROIZVODI U PRIJELAZNOM RAZDOBLJU

Berba ili žetva je izvršena nakon 12 mjeseci od datuma početka prijelaznog razdoblja.

EKOLOŠKI PROIZVODI

Jednogodišnje kulture: sadnja je izvršena nakon završetka prijelaznog razdoblja.

Višegodišnje kulture: berba je izvršena nakon završetka prijelaznog razdoblja.

Životinjska proizvodnja

Status životinjskih proizvoda ovisi o vrsti životinja i vrsti proizvoda.

Na primjer, za mliječne krave prijelazno razdoblje traje 6 mjeseci a za tova goveda 12 mjeseci.

Kod peradi, prijelazno razdoblje za nesilice traje 6 tjedana a za brojlere 10 tjedana.

PREKRŠAJI I SANKCIJE

Kontrolno tijelo utvrđuje slijedeće prekršaje:

- blaži prekršaj standarda,
- nenamjerni prekršaj standarda koji ne utječe na cjelovitost proizvoda,
- nenamjerni prekršaj standarda koji utječe na cjelovitost proizvoda,
- namjerni prekršaj koji utječe na cjelovitost proizvoda.

Svaki od ovih prekršaja prate sankcije koje, ukoliko se ne provedu popravne radnje, od blažih postaju sve strože.

Sankcije su slijedeće, prema težini prekršaja:

- opomena,
- privremeno oduzimanje potvrđnice,
- povlačenje potvrđnice.

Opomena, kao najblaža vrsta sankcija izriče se za blaži prekršaj standarda i/ili nenamjerni prekršaj standarda koji ne utječe na cjelovitost proizvoda.

Privremeno oduzimanje potvrđnice izriče se za nenamjerni prekršaj standarda koji utječe na cjelovitost proizvoda.

Povlačenja potvrđnice kao krajnja mjera politike sankcija izriče se za namjerni prekršaj standarda koji utječe na cjelovitost proizvoda.

Za svaku sankciju, kontrolno tijelo određuje rok za provedbu popravnih radnji. Popravne su radnje niz mjera koje dobavljač mora provesti kako bi uklonio prekršaje koje je učinio.

KONTROLE POTVRĐENIH SUBJEKATA

Sva gospodarstva moraju biti podložena kontroli barem jednom godišnje kako bi se provjerilo da se sve aktivnosti vrše u skladu sa propisima ekološke proizvodnje.

Kontrole se dijele na:

- 1) **NAJAVLJENE KONTROLE:** redovne kontrole koje se vrše jednom godišnje. Najavljena se kontrola unaprijed dogovara s dobavljačem.
- 2) **NENAJAVLJENE KONTROLE:** kontrole koje se vrše bez prethodne najave dobavljaču. Radi se o kontrolama koje se vrše nasumično, ali se koncentriraju uglavnom na "rizične" dobavljače za koje postoji opravdana sumnja da njihove aktivnosti nisu u skladu sa propisima ekološke proizvodnje.
- 3) **DODATNE KONTROLE:** kontrole koje se vrše nakon redovne kontrole. Radi se o ciljanim kontrolama kojima se utvrđuje sukladnost određenih površina ili aktivnosti koje nisu bile podvrgnute redovnoj kontroli.

(IZVOR: www.ecocertico.com; www.icea.info)

“Xylella fastidiosa” i “crna pjegavost” EU POJAČAVA PREVENTIVNE MJERE

Nedavno su "Standing Committee on Plant Health" Europske komisije i predstavnici 28 država članica odobrili niz mjera kojima se želi spriječiti uništavanje maslina uzrokovano bakterijom "*Xylella fastidiosa*" i proširivanje crne pjegavosti agruma uzrokovane gljivicom "*Guignardia citricarpa*".

Usvojene su i mjere za zaštitu europskih agruma. Te su mjere usmjerene zaštiti europskih kultura od uvezenih agruma iz Južnoafričke Republike (JAR) koji su zaraženi

www.lagazzettadelmezzogiorno.it

Maslina zaražena bakterijom "*Xylella fastidiosa*".

Bakterija "*Xylella fastidiosa*" je u Italiji dosad zarazila 8 000 hektara te će najvjerojatnije biti potrebno uništiti oko 5-6000 maslina, uključujući i nekoliko stoljetnih maslina u regiji Puglia.

"Prijenosnici bakterije- kukci vektori- su odgovorni za proširivanje bolesti unutar određenog područja dok je premještanje i prijevoz zaraženih stabala odgovorno za proširivanje bolesti i u udaljenim područjima", objasnio je Tonio Borg, europski komesara za zdravlje i sigurnost hrane.

"Odobrene mjere predviđaju posebne uvjete za uvoz i kretanje biljaka koje su zaražene bakterijom ili za koje postoji sumnja da su zaražene, pravodobnu identifikaciju bakterije u pogođenim područjima te njezino suzbijanje." Izaslanik je uostalom precizirao da "postoji obveza prijavljivanja žarišta bolesti te ograničavanje područja zaraženo bakterijom. Također, postoji obveza vršenja godišnjih službenih istraživanja, analiza, uzorkovanja te odstranjivanja i uništavanja bolesnih stabala."

www.agrinotizie.com

Naranče zaražene crnom pjegavošću.

crnom pjegavošću. Bolest crne pjegavosti koju uzrokuje gljivica "*Guignardia citricarpa*" je jedna od najrazornijih bolesti agruma.

Mjere predviđaju dodatna fitosanitarna tretiranja, obvezu registracije za tvrtke koje se bave pakiranjem proizvoda te kontrole na licu mjesta. Vlasti Južnoafričke Republike će, uostalom, imati obvezu podvrgnuti analizi uzorak od 600 agruma na svakih 30 tona, bilo da se radi o svježem voću ili voću namijenjenom proizvodnji sokova.

"Naš je prioritet zaštita europskih kultura i biljaka", objasnio je Tonio Borg. "Europska je unija stoga primorana nametnuti strože inspekcije i kontrole za agrume uvezene iz Južnoafričke republike."

Usvojene mjere će stupiti na snagu već ove godine te se nadovezuju već postojećim mjerama iz 2013. godine.

(IZVOR: agronotizie.imagelinenetwork.com)

STATISTIČKI PODACI O EKOLOŠKOM VINU U EUROPSKOJ UNIJI

www.findrentals.com

Nomisma Wine Monitor je još jednom predstavilo podatke o ekološkom vinu i vinogradima pod ekološkom proizvodnjom.

U 2012. godini (najnoviji dostupni podaci) 8% talijanskih vinograda je bilo pod ekološkom proizvodnjom (u usporedbi sa svjetskim prosjekom od 4%).

Italija se nalazi na trećem mjestu po sveukupnoj površini vinograda pod ekološkom proizvodnjom sa 57 000 ha (+ 8,6% u odnosu na 2011. godinu i + 81% u odnosu na 2003. godinu). Prethode je Španjolska sa 81 000 ha (+394% u odnosu na 2003. godinu) i Francuska sa 65 000 ha (+299% u odnosu na 2003. godinu).

Na regionalnoj razini, Sicilija zauzima prvo mjesto (16 144 ha); slijede Puglia (10 173 ha) i Toscana (5 887 ha).

Prodaja ekoloških vina je također u usponu: registriran je rast od 4% u maloprodaji tokom 2012. godine. No, obzirom da velike trgovine nisu dominantni prodajni kanal ekoloških vina, stvarni podatak koji otkriva interes za ekološka vina je razina prodiranja na tržište. Istraživanje provedeno u Italiji od strane Nomisma Wine Monitor je pokazalo da je 11,6% talijana konzumiralo barem jednom ekološka vina tokom 2013. godine (2012. godina: 2%). 6,4% potrošača je kupilo bocu ekološkog vina u trgovinama i 5,2% je konzumiralo ekološka vina u restoranima i kafićima.

Više informacija možete pronaći na

stranicama Nomisma Wine Monitor:
<http://www.winemonitor.it/en/>.

(IZVOR: www.organic-market.info)

EUROPSKI REVIZORSKI SUD ZAHTJEVA BOLJU ZAŠTITU VODA

Europski revizorski sud je nedavno objavilo izvješće u kojemu napominje da je Europska unija provela samo djelomičnu integraciju ciljeva europske politike gospodarenja vodama unutar Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP).

Kevin Cardiff, član Revizorskog suda je izjavio da *"poljoprivreda u Europi troši velike količine vode te vrši znatan pritisak na vodenim resursama zbog zagađenja. Iako su registrirani napredci, Europska komisija i države članice bi trebale izvršiti bolju integraciju problematike vezane za vodu u Zajedničkoj poljoprivrednoj politici, kako bi se osiguralo održavanje vodenih resursa."*

Zajednička poljoprivredna politika predstavlja 40% bilance Europske unije (preko 50 milijardi eura u 2014. godini) i kroz tu politiku Europska unija želi utjecati na poljoprivredne prakse koje imaju negativni učinak na vodenim resursama.

(IZVOR: agronotizie.imagelinenetwork.com)

POLJSKA: NOVA OGRANIČENJA ZA POTPORE EKOLOŠKIM POLJOPRIVREDNICIMA

U Poljskoj 1.36 milijuna poljoprivrednika je ostvarilo pravo na izravna plaćanja. Međutim, samo mali postotak

tih poljoprivrednika (otprilike 26 000) je ostvarilo pravo na potpore koje proizlaze iz mjera za ruralni razvoj.

Poljsko Ministarstvo poljoprivrede je objavilo nacrt sedmogodišnjeg Plana za ruralni razvoj 2014- 2020 te izdao rok od samo 14 dana za slanje komentara i prijedloga vezanih za nacrt. Nakon mnoštvo prosvjeda, taj je rok produžen na 18 dana. Unatoč takvim preprekama, 1200 je privatnih osoba, tvrtka i organizacija poslalo svoje komentare Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja. Predloženi je nacrt dobio puno kritika od strane poljoprivrednika.

Glavni je problem ograničavanje potpora za ekološke poljoprivrednike na samo 30 ha. Ekološki su poljoprivrednici, usmjereni na tržište i izvoz, godinama proširivali svoja gospodarstva, sve do 50 pa čak i 100 hektara .

Sada, sa novim planom ruralnog razvoja, bit će kažnjeni radi vlastite poduzetnosti. Takvim se ograničenjima želi potaknuti tzv. aktivna poljoprivreda. Naime, u prošlosti velika su gospodarstva dobivala potporu za stotine hektara iako nije bilo proizvodnje. Nedostatak leži u tome što će konvencionalni poljoprivrednici sa velikim površinama i dalje dobivati potporu; samo će ekološki poljoprivrednici biti podloženi takvim ograničenjima.

Drugi je nedostatak novog nacrta činjenica da će potpore biti namijenjene samo ekološkim poljoprivrednicima koji proizvode ekološke proizvode. To predstavlja problem za površine

namijenjene zelenoj gnojidbi, za površine gdje se uzgaja stočna hrana za životinje koje neće biti prodane i za plantaže bobičastog voća, koje je potrebno renovirati svake 2- 3 godine, u slučaju jagoda, i svakih 7-10 godina u slučaju malina.

Cijeli članak možete pročitati na web stranici: www.arc2020.eu.

(IZVOR: www.organic-market.info)

SLOVENIJA: PRVA EKOLOŠKI UZGOJENA PASTRVA

Uzgajalište ribe obitelji Kranjčić iz Sromlja je prvo i jedino uzgajalište ribe u Sloveniji koje je dobilo ekološki certifikat. Vlasnik uzgajališta Toni Kranjčić, koji se bavi uzgojem riba već 22 godine, nije naišao na probleme u stjecanju ekološkog certifikata obzirom je oduvijek uzgajao svoje ribe prema kriterijima i principima ekološke proizvodnje.

Jedini je problem što se hrana za ekološki uzgojene pastrve ne može kupiti u Sloveniji već je redovito dobavlja iz Nizozemske.

Trenutno osim ekološki uzgojenih pastrva na njegovom se uzgajalištu nalaze i neekološke pastrve. Međutim, njegova je želja postupno preći na ekološku proizvodnju sa cijelim uzgajalištem. Sve veći broj gosta njegovog restorana želi probati ekološki uzgojenu pastrvu iako je njena cijena veća za 20%.

(IZVOR: www.organic-market.info)

EU: SIR BEZ MLIJEKA I VINO BEZ GROŽĐA

Sir bez mlijeka, vino bez grožđa, čokolada bez kaka, meso puno vode...to su novosti koje EU dozvoljava bez obveze bilo kakvih indikacija na etiketi.

Predsjednik talijanske organizacije poljoprivrednika COLDIRETTI je izjavio da su izvršene razne promjene u zakonodavstvu EU kako bi se omogućila proizvodnja hrane i u onim državama koje ne mogu računati na poljoprivredu. Te se države oslanjaju na razne smicalice i industrijske transformacije kako bi osigurali svoju prisutnost u tržištu hrane.

Što je sve dozvoljeno u prehrambenoj industriji EU?

- **Med kontaminiran GMO peludom**- EU dozvoljava prodaju meda bez oznaka na etiketi vezanim za prisutnost GMO peluda iako se med uvelike uvozi iz država u kojima postoji rizik kontaminacije poput Kine.
- **Mozzarella bez mlijeka**- u Italiji se mogu naći u prodaji mozzarelle iz inozemstva koje su dobivene sintetičkim sirištima bez ikakve oznake na etiketi.
- **Sir bez mlijeka**- EU dopušta korištenje kazeina u prahu umjesto mlijeka u proizvodnji topljenih sireva.
- **Imitacije sireva Grana Padano i Parmigiano Reggiano**- u EU se mogu naći u prodaji imitacije tih sireva, po nižoj cijeni, bez ikakvih oznaka o zemljopisnom podrijetlu.
- **Dodavanje šećera u vinu**- EU dozvoljava državama sjeverne Europe dodavanje šećera radi povećanja gradacije vina. U mediteranskim državama Europe ta je praksa oduvijek bila zabranjena.
- **Vino u prahu**- dozvoljena je prodaja vina dobivenim miješanjem tzv."magičnog praška" sa vodom.
- **Etikete na maslinovim uljima bez oznaka o podrijetlu**- u većini maslinovih ulja koji su proizvedeni izvan EU ne stoji oznaka da se radi o ulju proizvedenom od maslina iz ne- EU zemalja te je stoga

Kit za pravljenje vina. Sastoji se od raznih praškova kojima je dovoljno dodati samo vodu.

nemoguće prepoznati uvezena maslinova ulja.

- **Razdvodnjeno meso**- za određene mesne proizvode proizvođači su obvezni navesti na etiketi postotak vode (ako je taj postotak veći od 5%). Međutim, za hrenovke i mortadelu ta oznaka nije obvezna iako je postotak vode veći od 5%.
- **Čokolada bez kaka**- EU dozvoljava prodaju čokolada dobivenim dodavanjem raznih biljnih masti umjesto kakao maslaca.
- **Pršut nepoznatog podrijetla**- na etiketi pršuta nije obvezno navesti podrijetlo mesa (svinja). U Italiji, 2 od 3 pršuta na tržištu su zapravo proizvedena od inozemnih svinja a taj podatak nije naveden na etiketi.
- **Koncentrat od rajčice bez oznake o podrijetlu**- u 2013. godini u Italiji je uvezeno 155 milijuna kila koncentrata od rajčice iz Kine i SAD-a.

(IZVOR: agronotizie.imagelinenetwork.com)

EKOLOŠKA VS. KONVENCIONALNA POLJOPRIVREDA - GDJE JE VEĆA ZARADA?

Nedavna je studija Europske komisije usporedila dva poljoprivredna modela, ekološki i konvencionalni, kako bi se ustanovilo koji od dva modela osigurava veću zaradu poljoprivrednicima EU.

Studija je uzela u obzir razne faktore, od troškova proizvodnje do cijene proizvoda i iznosa potpora. Studija je, međutim, ograničena jer su uzeti u obzir samo proizvođači mlijeka i žita srednje i zapadne Europe.

Rezultati su studije pokazali da ekološka poljoprivreda donosi jednaku a, u nekim slučajevima, i veću zaradu od konvencionalne poljoprivrede. To je uglavnom posljedica većih potpora namijenjenim ekološkim poljoprivrednicima.

Međutim, ekološka se proizvodnja pokazala isplativijom što se tiče samih troškova proizvodnje. Naime, za razliku od konvencionalne poljoprivrede, ekološka poljoprivreda ne ovisi o masivnom korištenju pesticida i gnojiva koji predstavljaju veliki trošak za poljoprivrednike.

Ekološka poljoprivreda s druge strane, zahtjeva veću radnu snagu. Podaci europske komisije pokazuju da je na ekološkim

farmama potreban jedan radnik za svakih 40 hektara zemlje, dok je u konvencionalnim farmama jedan radnik dovoljan za svakih 46 hektara zemlje. Isto vrijedi i u stočarstvu gdje je omjer radnik- broj krava 1:17 u ekološkim farmama te 1:21 u konvencionalnim farmama.

Što se tiče održavanja površina, ekološki poljoprivrednici troše, u prosjeku, 860 eura/ godišnje za svaki hektar zemlje. Ti su troškovi znatno veći za konvencionalne poljoprivrednike koji moraju izdvojiti 960 eura/ godišnje za svaki hektar zemlje. Troškovi održavanja uključuju gnojiva, sjeme, gorivo za mehanizaciju.

Primjena raznih stimulatora osigurava veće prinose u konvencionalnoj poljoprivredi. Očekivani se prinosi za hektar pšenice, kreću između 5 i 8 tona u konvencionalnoj poljoprivredi te između 2 i 3 tone u ekološkoj poljoprivredi. U stočarstvu, konvencionalna farma krava proizvodi 7 tona mlijeka godišnje dok ekološka farma proizvodi samo 5.5 tona mlijeka godišnje. Taj se manjak prinosa nadoknađuje prodajnom cijenom koja je veća za ekološke proizvode.

Potpore igraju ključnu ulogu u profitabilnost ekološke poljoprivrede. Naime, potpore Europske unije i državne potpore predstavljaju 59% sveukupnog prihoda ekoloških poljoprivrednika te 54% sveukupnog prihoda konvencionalnih poljoprivrednika.

Glavni je zaključak ove studije da postoje male razlike kada su u pitanju prihodi.

U biljnoj proizvodnji, konvencionalni poljoprivrednici zarađuju, u prosjeku, 29.097 eura/ godišnje a ekološki poljoprivrednici 28.270 eura/ godišnje.

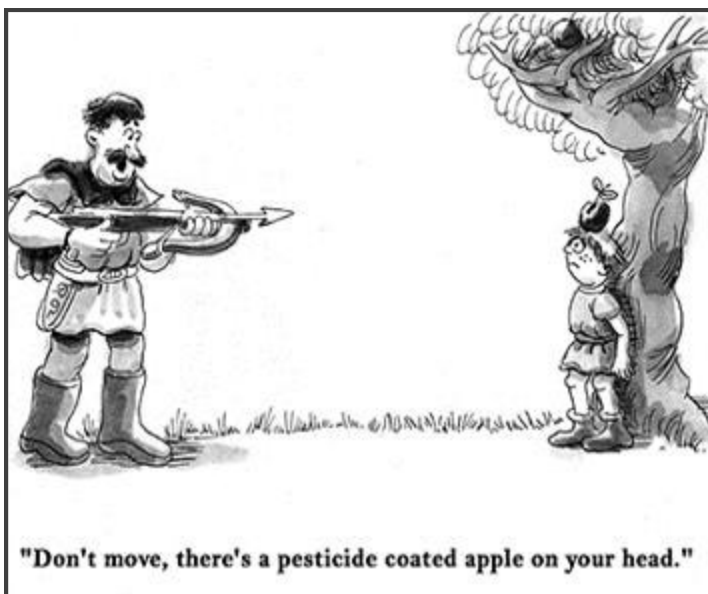
Situacija je obrnuta u stočarstvu (proizvodnja mlijeka) gdje ekološki poljoprivrednici zarađuju, u prosjeku, 27.853 eura/ godišnje a konvencionalni poljoprivrednici 25.734 eura/ godišnje.

Prave se prednosti ekološke poljoprivrede u odnosu na konvencionalnu mogu uvidjeti tek kada usporedimo ta dva modela sa ekološkog i socijalnog gledišta.

Ekološka poljoprivreda:

- osigurava veću sigurnost hrane te pozitivno djeluje na ljudsko zdravlje;
- smanjuje financijske rizike korištenjem dostupnih obnovljivih resursa umjesto skupih umjetnih pesticida i gnojiva;
- omogućuje integraciju tradicionalnih poljoprivrednih praksa;
- osigurava veći otpor na vremenske nepogode poput suša.

(IZVOR: www.arc2020.eu)

www.fitnessrxwomen.com

REGENERATIVNA POLJOPRIVREDA PROTIV GLOBALNOG ZATOPLJENJA

wisconsin.sierraclub.org

Poljoprivreda, ne samo priroda, je godinama bila glavni izvor obnovljivih resursa našeg planeta. To je značilo da je količina proizvedenih obnovljivih resursa bila veća od količine koju je trošila.

Međutim, taj se pozitivan trend u posljednjih nekoliko desetljeća preokrenuo zbog demografskog razvoja, te je poljoprivreda počela doprinijeti globalnim emisijama CO₂.

Istraživanje Rodale Institute-a je pokazalo da bi poljoprivreda, u idealnim uvjetima, mogla u potpunosti ukloniti globalne godišnje emisije stakleničkih plinova koje iznose otprilike 52 milijarde tona ekvivalentnog CO₂ (~ 52 GtCO₂e).

Dakako, takav scenarij nije realan jer je nemoguća globalna konverzija poljoprivrede sa intenzivne i konvencionalne na regenerativnu i ekološku. Međutim, i u skromnijim uvjetima, poljoprivreda bi bila u stanju ukloniti 20 do 60% aktualnih emisija.

Cilj smanjenja globalnih emisija na 41-47 GtCO₂e do 2020. godine bi stoga bio dostižan zahvaljujući isključivo poljoprivredi, koja bi i sama profitirala obzirom bi se limitirao rast temperature i ekstremni klimatski događaji.

Ako bi samo polovica pašnjaka i poljoprivrednih površina prešla na ekološku poljoprivredu smanjila bi se globalna emisija stakleničkih plinova za 29 GtCO₂e.

Koje je aktualno stanje poljoprivrede?

Većina je poljoprivrednih površina izgubila 30 do 75% svojih originalnih zaliha ugljika i organske tvari. U posljednjih deset godina poljoprivredne su se emisije povećale te su u 2010. godini iznosile 4,6 Gt CO₂ odnosno 10% sveukupnih direktnih emisija.

Razne su studije pokazale da ekološka poljoprivreda omogućuje pohranjivanje ugljika u obradivom tlu brzinom od 2,4- 6,4 tona po hektaru godišnje.

Primjer konverzije na ekološku poljoprivredu u pustinjima Egipta je dokazao da je uklanjanje ugljika u tlu veće u prvim godinama tranzicije na ekološku poljoprivredu. U prvoj godini uklonjeno je čak 4,1 tona ugljika po hektaru, dok je tridesetogodišnji prosjek bio od 0,9 tona po hektaru. Ovi

rezultati sugeriraju da se ugljik u tlu može vrlo brzo pohraniti i time naglo ukloniti CO₂ iz atmosfere.

Koje poljoprivredne prakse imaju najveću učinkovitost u uklanjanju CO₂?

Svakako gnojidba i plodored. Prema desetogodišnjem istraživanju Rodale Institute-a, polja sa dobrim plodoredom na kojima su se primijenjivala kompostirana gnojiva uklanjala su preko dvije tona ugljika po hektaru godišnje.

Koji su dodatni savjeti Rodale Institute-a?

Smanjiti uzgoj godišnjih kultura u korist višegodišnjih kultura te se oslanjati na unutarnjim resursama svake države.

(IZVOR: www.teatronaturale.it)

SOJA, PROBLEMATIČNA STOČNA HRANA

Polje soje u Brazilu.

Globalni napredak i razvoj industrijskog uzgoja životinja podrazumijeva korištenje stočne hrane bogate bjelančevinama koja će ubrzati rast životinja. U takvom sustavu hrana za svinje sadrži, na primjer, kukuruz, pšenicu, riblje brašno, suncokretovo brašno i, najvećim udio, sojino brašno bogato bjelančevinama. Osim zabrinutosti za zdravlje životinja, rastuća proizvodnja soje predstavlja prijetnju za okoliš zbog korištenja raznih pesticida i krčenja šuma.

U Europi se uglavnom uvoze biljne bjelančevine iz Južne Amerike (Brazil i Argentina) obzirom na to da su najveći industrijski uzgoji životinja smješteni u blizini glavnih europskih luka- Rotterdam-a i Hamburg- a.

Europska Unija ovisi o uvozu biljnih bjelančevina te se ponajviše uvozi sojino brašno.

U posljednjem se desetljeću bitno promijenila receptura stočne hrane korištene u svinjogojstvu. U prošlosti su se svinje na farmama hranile biljnim nusproizvodima ili viškom zrnja kojeg se poljoprivrednik nije mogao riješiti. Danas je uzgoj svinja

uglavnom u rukama velikih poljoprivrednih industrija koje karakterizira monokultura,

ovisnost o pesticidima i gorivu i korištenje mehanizacije kao nadomjestak ljudske radne snage.

Sojino se brašno uglavnom proizvodi od soje koja se uzgaja u monokulturi. U Argentini se soja uzgaja na 18 milijuna hektara. Nedavno se počela uzgajati i GMO soja što je prouzročilo nagli rast u korištenju pesticida- od 34 milijuna litara 1990. godine na više od 317 milijuna litara. Prema podacima organizacije "Friends of the Earth Denmark" u Paraguay-u i Argentini uzgoj soje kao monokulture je usko povezan sa kršenjem ljudskih prava i "*land grabbingom*" (izvedeni izraz za prisvajanje zemljišta u sumnjive svrhe).

Prema tvrdnjama časopisa The Ecologist Brazil, kao drugi najveći proizvođač i izvoznik soje, "je tako važan igrač u industriji soje da postoji velika zabrinutost utjecaja tako masivnog uzgoja na Amazonsku prašumu".

Potražnja mesa je u konstantnom rastu te je stoga i potražnja za stočnom hranom u stalnom rastu.

Kao posljedica tog trenda, uzgoj soje je u posljednjem desteljeću doživio nagli porast.

Predviđa se da će globalno tržište soje narasti na 300 milijuna tona u sljedećih 15 godina. Trenutno su najveći proizvođači soje SAD (33%), Brazil (27%) i Argentina (21%).

Svjesni posljedica pretjeranog korištenja kemikalija u uzgoju GMO soje mnogi su europski trgovački lanci, poput LIDL-a, EDEKA i REWE, odlučili podržati uzgoj ne-GMO soje u Brazilu.

Neke su zemlje EU poput Francuske, Njemačke i Luksemburga razvile dobrovoljne sheme etiketiranja koje omogućuju potrošačima kupnju stočne hrane i mliječnih proizvoda bez GMO-a.

U Njemačkoj je, također, uvedena i etiketa "German Neuland" koja označava proizvode koji su proizvedeni bez korištenja uvezene stočne hrane- čak je i soja uzgojena u Njemačku.

(IZVOR: www.arc2020.eu)

<http://www.naturalfoodfinder.co.uk/>

Brazil: žetva soje na polju koji je nekoć bio dio Amazonske prašume.

TUNIS- DRŽAVA ORIJENTIRANA NA EKOLOŠKU POLJOPRIVREDU

U Tunisu, poljoprivredno- prehrambeni je sektor iznimno važan. Ono čini 3% nacionalnog BDP-a te zapošljava preko 73.000 osoba. Tunis je također država koja pokazuje veliku naklonost ekološkoj poljoprivredi. Površina pod ekološkom proizvodnjom obuhvaća 400.000 hektara te se procjenjuje da će do 2016. godine ta površina narasti na 500.000 hektara. Što se tiče same proizvodnje, Tunis proizvodi 265.000 tona ekoloških proizvoda godišnje. Većina je tih proizvoda (80%) namijenjena inozemnom tržištu.

Nedavno je vlada u Tunisu razvila i odobrila nacionalni eko znak kojim se certificiraju i štite tuniški ekološki proizvodi poput datulja. Trenutno je 1.000 hektara namijenjeno uzgoju ekoloških datulja te se većina tih površina nalazi na jugoistoku zemlje. Sjeveroistok zemlje je, s druge strane, idealan za uzgoj agruma. U toj je regiji, sedam proizvođača dobilo certifikat za

ekološku proizvodnju i već izvoze ekološke naranče i limune.

Tunis posjeduje idealno tlo za uzgoj ekoloških kultura. Međutim, za razvoj ekološke poljoprivrede Tunisu je potrebna međunarodna potpora pomoću koje će se razraditi projekti za razvoj ekološke proizvodnje i u nerazvijenim regijama.

(IZVOR: www.aiab.it)

Tuniški nacionalni znak za ekološke proizvode.